

Locuinta Redactorului

si

Cancelaria Redactiunii

e in

Strata tragatorului (L6-vésztoxa), Nr. 5.

Scrisorile nefrancate nu se voru primi decat numai de la corespondintii regulari ai „Federatiunii”.
Articolii trimisi si nepublicati se voru arde.

FEDERATIUNEA

Diurnalul politicu, literariu, comercialu si economicu.

Va esi Mercuri-a, Vineri-a si Dominec'a.

Pretulu de Prenumeratiune

Pro trei lune . . . 8 fl. v.
Pro sieso lune . . . 6 " "
Pro anulu intregu . . . 12 " "

Pentru Romanii:

prea. intregu 30 Fr. = 30 Lei n
" 6 lune 16 " = 16 " "
" 3 " 8 " = 8 " "

Pentru inseratiuni:

10 cr. de linia, si 30 cr. taos'a timbrale pentru fiesoc-care publicatiune separatu. In locul deschisau 20 cr. de linia.

Unu esemplariu costa 10 cr.

Pest'a, 16./28. dec., 1872.

Precandu diplomatii, obositi de meseria vulpelei, se dau si ei, ca alti moritori, placerilor otului impreunatu cu marea sarbatoare a crestinetatii, atunci eremitulu de la Chislehurst, vine a li turbura sarbatorile aruncandu, ca d'in seninu, ura bomba in mediloculu lor. Ducele de Grammont, fostu ambassadoru allu Franciei la curtea de Viena, carele fece in dillele trecute nesce descoperiri cari, in lipsa altoru cestuni politice, atrassera atentiuinea publica a Europei. Revellatiunea ducelui de Grammont tinde a compromitte guvernulu ostrungurescu in done directiuni: de a una parte a-lu face odiosu Francesiloru si de alta parte a descepta neincrederea si prepusurile curtii de Berolinu a supr'a perfidei Austrie, care, dupa affirmatiunea ducelui de Grammont, ar fi indemnatu pre Napoleon III. la resbellu promittiendu-iajutoriu incontra Prussiei. Despre acesta perfidia ostrunguresca se vorbia si pre timpulu resbellulu, ce Franci'a fu silita a-lu porta nepregatita si fara aliiati; atunci inse tota lumea si-bateá jocu de neghiobi'a ducelui de Grammont. Neghiobi'a diplomatica a ducelui Grammont, rá resultatu allu credulitatii salle se sustiene nu mai pucinu si asta-di dupa revellatiunea sa si se va sustiené pana candu D. Grammont va tiené la affirmatiunea sa verbale si nu va scote la lumina publicitatii documentele ce dice ca s'ar afla intre hartiele eximperatului, cari inse de ocamdata nu se potu publica pentru ore-si cari reserve diplomatice, dar cari in fine totu au se fi date publicitatii. Daca amenintiarea ducelui de Grammont este intemeiata si pre calle d'a se si realisá, atunci avemu se ne asceptamu la curiose, dar' pote si grave descoperiri. Combinatiuni de ocamdata nu se potu face a supr'a a celloru taine diplomatice, totu ce potemu dice este, ca Austri'a au potutu prea bine indemná pre Napoleon la resbellu cu Prussia, au cu cugetulu d'a-si resbuna in contra lui pentru Solferinu si Sadow'a, au cu reserv'a d'a se alia cu d'insulu pentru a-si poté resbuna in contra rivalei si inimicei salle Prussia. In casulu antiau Austri'a trebea ca se fia avutu cunoscentia despre aliantia Prussiei cu Itali'a despre binevointa Russiei, despre immensele pregatiei alle Prussiei si despre ajutoriulu totoruru statelor Germane assecuratu Prussiei. In acestu casu Austri'a si a ajunsu scopulu, si-a resbunatu cumplitu a supr'a dinastiei lui Bunaparte, dar' fara ca d'ins'a se aiba daici altu folosu, dncatu vassallitatea sa facia cu preponderantia Prussiei, devenita centru allu imperiului, meritu a storce poterile vitali alle Austriei, alle carei-a destine, de la Sedanu in coce, sunt repuse in manile potintelui Tiaru de la Berlinu. Era in casulu allu doile, Austri'a neavendu cunoscentia despre abilissim'a actiune diplomatica si tote pregaticile Prussiei, au trebuitu, bucurosu de sila, ca se padiesca strinsu neutralitatea, spre a nu-si periclitá essistentia devenita precaria mai allesu prin atitudinea Russiei, care pandia, ca leulu racnitoriu, cercandu se o apuce indata ce Austri'a s'ar fi miscatu. Noi suntemu mai applecati a crede ca Austri'a s'au afflatu in positiunea casului d'antiau, parte pentru cuventulu ca perfidia ei este traditionala, parte pentru ca aveá cause mai multe d'a-si resbuna a supr'a lui Napoleon III. decatu a supr'a rivalei Prussie, carea numai prin intrevenirea lui Napoleonu ajunsese, prin aliantia Italiei, a si assecurá victoria a supr'a Austriei. Cu tote acestea nu vremu se pretendemu a cunosce ascunsele planuri alle intrigelor diplomatice; Napoleonu III. va fi avendu causele salle, pentru cari crede a fi fostu acum timpulu d'a rumpe cu „discretiunea” si ori catu s'ar provocá „Pesther Lloyd” si tote officiosele ostrunguresci la correct'a portare politica a guvernului ostrungurescu, urmariudu-o de la Gastein pana la Berolinu si demonstrandu, ca Ostrungurii ar' fi cei mai sinceri amici ai Prussiei, totu si nu se pote ignorá ca actiunea Bunapartismului, initiata prin ducele Grammont, pote avé, in certe eventualitati, grele urmari politice nu numai pentru Franci'a, ci chiaru si pentru viitorulu Austriei. Chiaea actiunii Bunapar-

tistiloru este in situatiunea actuala a Franciei. Napoleonu III. vediendu imparechiarile in sinulu osebiteloru fractiuni monarchice alle parlamentului si aversiunea loru in contra republicei, crede ca monarchistii, ne pote du se intiellege intre sine mai bucurosu voru vedé imperiulu restaurandu-se decatu republica consolidandu-se, si d'in acesta cauza, — dupa ce insu si Bismarcu luera d'in tote poterile a sustiené essemne situatiune precaria in Franci'a. — crede cu firmitatea fatalistului in steu'a sa si in possibilitatea, ba probabilitatea restauratiunii dinastiei salle. Monarchistii d'in Franci'a au consideratu imperiulu de unu ce provisoriu, totu asiá l'ar considerá si pre viitoru si in casu de periclu l'ar preferi definitivei constitui a republicei. Bismarcu, vediendu ca unificatiunea Germaniei innaintea cu passi lini si dá de resistentia principiloru strinsi sub coifulu prussianescu, ba inse-si poporatiunile nemtiesci incepu a striga in contra appesarii, ce au se suffere pentru glori'a unificatiunii, vediendu de alta parte marele fructe alle inversiunetei salle lupte, suscepte in contra catholicismului si in fine vediendu incordatele pregatiri de resbunare alle Franciei republicane, — facia cu tote aceste pericle, ca ageru diplomatu prevade, ca realisarea operei salle de unificatiune si a planuriloru salle de estensiune si noue incuceriri sint la totu passulu impedeate, trebe ca se mediteie seriosu a supr'a modulu si a mediuloceloru prin cari s'ar poté inlatara tote aceste impedecaminte, d'intre cari, pentru Bismarcu, cellu mai principale este d'a nu avé in vecinetatea sa una ptetere pururea gata a lua asupra si sarcina de a conduce tote elementele contrarie Prussiei si mai allesu nemultumitele elemente interne. Deá restauratiunea lui Napoleon III. care ar sei se fia recunoscutoriu, ar intrá usioru in cadrulu politicei lui Bismarcu, apoi Alsacia si Lotaringia rupe de la sinulu Franciei, potu deveni in totu momentulu in man'a lui Bismarcu unu farmecatoriu tismanu prin care, restituindu-le, va isbuti sioru candu va vré, a domoli ur'a cea neimpacata a Francesiloru, ba d'a-si assecurá aliantia lor, fara ca se aiba nevoia d'a li da macaru una alma de locu d'in territoriulu provincioloru Rinae, a supr'a caroru-a francesii formau pretensiuni. Aceste combinatiuni se potu tassá de prea incuetate, dar' este bine a lua in consideratiune tote eventualitatele possibili, atunci mai vertosu cand dupa revellatiunea lui Grammont unu scopu cellu pucinu este ajunsu: ur'a francesiloru intorsa supr'a perfidei Austrie, facia cu care Napoleon III. credia a fi sositu timpulu „indiscretiunii.” Vnu vedé daca bomba au fostu incarcata, s'au — ola?

Universitea fundului reg.

Circumspectiloru ati flandrensi de la diet'a d'in Sabiu seau li ambla preine, seau li mirosa a tamaia, ca-ci in siedintia de la 18 d' h propunerea presiedintelui s'a acceptatu, ca se se tien-sielintie de doue ori preste di.

La propunerea faizulu deputatu Bausnern, s'a primitu, ca celle 12 punctasesci si iscusit'a loru motivare despre imminent'a organitiune a fund. reg. se se presinte ministrului de interne si versiune unguresca, si se se tiparesca in 800 esemplar d'in aceste se se impartiesca câte unu esemplariu insocitu de o epistola fia carui dep. dietale d'in Pest'a, in care lu-roge a spriginí principiele universitatii (adeca a sassil.) Cu impartirea acestoru esemplarie in Pest'a s'a insatatu deput. Trauschenfels.

Éra d'in esemplar remasse se se tramitta câte unulu, alaturandu-se si siunea unguresca, fia carei juredictiuni d'in tierra assetea rogandu-le a spriginí proiectulu sassiloru.

Sum'a de 3,500 fare universitatea are de cugetu a o dá spre construearea plui preste Oltu de la T a l m a c i u , n'a votatu-o si vota-o, pana ce nu va vedé, daca si catu va contribui comunitatea numita la construearea acellui podu si atunci ers. va votá si mai multu.

Mai de parte decissu cu 19 contra 18 voturi ca diurnele deput. universé se solvesca d'in cass'a univers. fund. reg.

Cele-lalte positiuni ale bugetului s'au primititu fara modificatiuni.

Veniturile universitatii se urca la 370, 577 fl. 4 cr. erogatiunile la 353,587 fl. 50 cr.; remane deci venitu curatu in cass'a universitatii fund. reg. sum'a de 16,989 fl. 54 br.

Veniturile cassei celoru siepte judi facu 44,645 fl. erogatiunile 44,592 fl. remane 52 fl. 92 cr.

Dupa acest'a presiedintele presinta reporturile despre statutulu, referitoriu la regularea proprietatiloru si intreba comis. de 16, daca este consultu a impartí viniene in parcelle?

In siedintia de dupa amedi s'a acceptatu, (si de deputatii romani) se se tramita adresa de incredere si felicitare noulu ministeriu ungurescu d'in Pest'a. La rogarea magistratului d'in Sabesiu se decide, ca dotatiunea pentru scol'a de industria d'acolo se se incepa a se solvi numai cu inceperea cursulu scol.

La ordinea dillei pentru sied. urmatoria este proiectulu lui Maager despre dotarea scoleloru reale, presintatu inca in an. 1868.

Siedintiele dietei sassiloru d'in Ardelu nu s'au inchiaiatu inca, si neasemenatii surculu herrmanno-bismarciani ai fund. reg. au comissu degia atatea si asifelu de lucruri incatu au provocatu nu numai atentiuinea, ci si drept'a indignatiune si iritatiune a intregi presse si poporatiuni negermane, mai allesu a magiariloru.

Observatiunile nostre generale ni le-amu rezervatu a le face, pre bacea celoru esperiate, dupa inchiaierea sesiunii dietale a sassiloru; asta-data vomu face numai unele notatiuni necesarie.

Adeveratulu caracteriu alu fia carui cetatienu s'a revoltatu, si indignatiunea si-a ajunsu culmea, la cetirea celoru 12 puncte si motivarea lor, cari sassii le-au presintatu ministrului, c'a acestu-a se le tiene de basa, de indreptariu la organizatiunea fund. reg. Toti nesassii vedu chiaru si s'au convinsu pre de plinu, ca sassii prin numitulu proiectu tindu la total'a eludere a Romanimei de la representantia, manipularea si participarea fundulu regescu si a averei salle comune; nisuescu a comitte sacrilegiu, nimicindu cele 250,000 romani si nesassii d'in fund. reg. prin apucature si concluse de volnicia ascunsa, proprie numai sassiloru, unicu soiu in felulu seu pre rotogolulu pamentului. Tindu mai de parte la eluderea si batjocorirea legiloru d'in vigore, la deriderea constitutiunii, la hulirea colossale chiaru a magiariloru domnitori, a caroru cavalerismu si credulitate adesse-ori au esplotatu-o spre scopurile loru meschine, ba si in nefavoarea unguiloru.

De aici se pote splicá indignatiunea poporatiunii magiare, ce se sprime in intreg'a pressa ung. de asta di. — Sassii sunt, dupa insu-si faptele lor, nemulu celu mai nettollerantu, mai egoisticu, mai meschinu d'in tota Austri'a nu numai, ci ei au fostu, si sunt si voru remane cei mai nesinceri cetatienu, cei mai nemultumitori si reutatosi fi ai patriei, cei mai periculosi inimici ai unguiloru si ai statulu Ungaria.

O spunemu acest'a fara reserva si in deplina sinceritate cátra tratii magiari, d'in iubirea nostra neclatinata de patria.

Fara a ne sprima cu seversire a supr'a ministrului, nu potemu a nu ne mira a supr'a porniloru lui si de pana acum'a. Elu se pare a avé mai multa urechia pentru binevoitorii sei nesinceri, de catu sinceri.

Valeriu.

Zernesci, 8./20. decemvre 1872.

Domnule Redactoru!

Cetindu in pretiuitulu diariu allu DTale „Federatiunea” de la 12 ale curentei Nr. 117 intre altele si corespondintia asiá numita „Passivitatea in Fagarasiu” si vediendu in aceea multe neadeveruri, cari de o parte seduca opiniunea publica, ér' de alta atingu de aproape si person'a mea; spre chiarificarea adeverului, me vedu indemnatu, Dle Redactoru! a face urmatoriele reflexiuni, pre cari Te rogu se binevoiesci a le inserá in diariulu DTale „Federatiunea.”

Corespondintia de susu, subsemnata de Dlu „O” dupa parerea mea, se reduce mai cu seama la aceea: „ca de-si representantia municipala a districtulu Fagarasiului, in privint'a alegeriloru dietali, ar' fi fostu, si ar' fi pentru activitate; totu-si adunarea inteligintiei si poporului d'in districtu, tienuta la 28. iuliu a. c. ar' fi decisu „passivitatea” essecutanda prin abtinerere de la alegeri, ér' acest'a cu scopu

mlu, candu Kellner ar dice: „Me becuru d'in anima, ca si scolele romane se oglindia in „tipulu unei scole bune.“ Daca inse nu sciu, ce ar dice Kellner, mi potu incat cugeta ce ar fi facutu Papiu, candu ar fi fostu in stare a' alfa si alte „furturi literarie“ in „instructiunea“ mea. Noroculu meu inse, ca Papiu dupa propri'a sa marturisire e — „n e c o m p e t e n t u“, adeca ?

Am terminatu.

Dupa espunererea de susu, si cu privire la crescinescile si delicatele vorbe de „nerusinare, piele grosa, impertinentia, mediocritate“ etc. cu cari me onordia teologulu Papiu — stilulu e omulu —, asi avé credu — totu dreptulu, a numi portarea lui preste totu, si in specie facia cu mine, de ceea ce este, insolenta, malitiosa, impertinenta, infama; dar' nu o facu, ca-ci nu luptu cu atari arme.

Dasocalulu Petri.

Adunarea deputatiloru Romaniei.

Siedinti'a de Luni, 27. noemvre 1872.

(Urmare.) *)

D. N. Ionescu aréta ca de 6 ani beseric'a romana, antica si venerabile, ascepta se fia organizata pe base recunoscute de progresele consciintiei. In senatu, pe candu facea si dsa parte d'in acelu corpu, candu s'a desbatutu acésta cestiune, n'au prevalatu ideele sustienute adi de d. G. Brateanu. D. G. Brateanu a sustienutu ca, modificandu-se proiectulu de lege, senatulu lu va respinge. Ei bine, nu e asia. Camera si-va face modificările, le va supune respectuosu senatului si maturulu corpu va avisá. Corpurile bebrane nu intardia d'a se uitá la progresele timpului: ele cedéza totu de-una sciintiei juvenile. Senatulu va recunosece ca, pentru a primu una idea singulara incarnata in d. Tellu si desvoltata de d. G. Brateanu, nu trebuie se primimu sistem'a ce ni se propune, ca-ci in asemenea materia, camer'a nu vrea de catu se nu rupa su traditiunea, cu, trecutulu.

Pretins'a canonicitate e una teoria abstracta: recunoscundu necanonice cele de pan'acum, amu isbi consciintia actuala. Amu face necanonice tote actele unui prelatu numitu de poterea civile, ne-amu pune intr'o stare revolucionara teribile, revolutiunea spirituala. Adi nu e vorb'a de reform'a dogmeloru chrestinatatii, de schimbarea baseloru stabilimentulu nostru religiosu: noi nu reformamu de catu administratiunea interiore a besericeii, si acésta in alegerea capiloru ei facemu ce-va d'in lumea acésta, ca-ci beseric'a nu e d'in cea-l-alta lume. Si acésta in conformitate cu pactulu de la 1866, cu constitutiunea nostra nationale. Nu diceti ca acn'are a face nationalitatea: ea e cea mai importante in materia de beserica.

Ceea ce vremu se facemu adi e se damu forma esteriore nationale si definitiva.

De unde apoi autoritatea d-lui Tellu si G. Brateanu d'a vorbi de canone? De la ce santulu sinodu au primitu impoternicire, ce inspiratiune si daru divin i facu se vina a sustiené canonele?

D. G. Bratianu s'a contradie, dicendu ca a voi se fimu canonici, e se nu facemu nimicu. Acésta contradicere a resturnatu tota argumentarea d-sale. In materia religioasa e mai multa necesitate de practica de catu ia ori-car: alt'a, caci, in materia de stabilimentu religiosu, practica legii trebuie substituita insuficientii practiceii separate. Ceea ce sustiene d. G. Bratianu e si neapracu si contradictoriu. Ideea predominante e d'a face ce-va in conformitate cu traditiunile nostre cele vechi ca-ci in religione numai traditiunea are sanctitate: se facemu adi cele ce se faceau inca sub Alexandru-celu-Bunu sub Mircea-betranulu. Nici odata d-sa n'a sustienutu ca natiunea se fia separata de organizarea clerulu si de alegerea capiloru lui. Inainte poporulu aclama pe naltii clerici: adi nu se mai pote face totu astu-feliu, ca-ci avemu una constitutiune eminaminte represintatu prin camera: prin urmare ea are detori'a d'a concurge la alegerea capiloru besericeii. Astu-feliu s'a urmatu d'in timpii primitivi si pana adi. Roga dar' pe d. ministru de culte si pe d. G. Brateanu a renuntiá la proiectulu propusu de guvern si a sustiene pe alu comisiunii,

D. Tellu ministru de culte, nu intielege pentru ce atáta discussiune. D-sa vine cu proiectulu senatului, in care elementulu laicu cu celu eclesiasticu e represintatu de o potri-va. Contra cui dar' discussiunea? Cine se crede ca va fi invinsu? Comitatu delegatiloru, prin organulu raportorelui, sustiene proiectulu guvernulu cu ore-cari modificari pe cari le-a adoptatu si d-sa.. Pentru ce dar' discussiune? D. Cogalniceanu a venit si i-a combata ideele d-sale: nu scie caca are vre o autoritate. Raportorele d-lu Cogalniceanu se joca cu argumentele, cu principiile, fara a avé convectiuni. La 1864 d. Cogalniceanu ministru propune unu proiectu de lege pentru alegerea mitropolitiloru si episcopiloru, care resturná tote traditiunile tieriei: d. Gogalnicénu nu se basá pre traditiuni, ci pre intentiune, pre cari le presunne. Ce autoritate pote avé dar' d. Cogalniceanu candu odata sustiene unele teorie si alta data alte teorie? D. N. Ionescu a disu forte bine, sa e periculosa vrajb'a in consciintie. Dar' cine a provocatu-o? D. Cogalniceanu, si l'a combatu.

Acésta cestiune durédia de la 1864 si e urgente se

iee unu capetu. Cestiunea nu s'a resoltitu, pentru ca e o cestiune internationale: nu o potemu desbate fara consimtiementulu celor-lalte beserici. Raportorele dice, ca nu e cestiune internationale. Dar' atunci ce avemu a face cu patriarchulu si cele-lalte beserici? De ce n'au resoltitu-o domnialoru, candu erau la ministeriu? Pentru ce amenintierea ce se face S.Salle patriarchulu se bage de seama, ca-ci éta ce se face cu biseric'a bulgara. Prin urmare se tiene comtu de patriarchulu si, fara a se tiené, cestiunea nu se pote resolve.

Terenulu alesu de d-sa e canonele besericii: pre acestu terrenu nu va cutezá nimene se ne atace. Se vorbesce de beseric'a primitiva, pre ea se baséda protestantii, catolicii, luteranii etc. si si-reforméza religiunea. Acésta o vreti? Altu ce-va e beseric'a primitiva, altu ce-va e ortodoxi'a adeca beseric'a primitiva, organizata definitivu de cele 7 sinode ecumenice. Senatulu a votatu proiectulu pre care guvernulu lu aduce adi camerei: de ce dar' atáta discussiune si nu se procede la votarea lui? Elu e opor'a senatului si, daca camer'a vré se-lu modifice, va aderá la acele modificari, ca-ci nu vré se se puna mai pre susu de camera. D. N. Ionescu a intrebatu ce misiune are d-sa d'a sustiené canonele. A uitatu d. N. Ionescu ca d-sa e ministru si deputatu si ca are acelu-a-si dreptu ca d. Ionescu. Are obicei se respecte autoritatile religioase, are obicei se se ocupe cu instructiunea religioasa. Acestea le sustiene fara a cere autorizarea vr'unui patriarchu. Se nu ne uitamu la alte tiere, se nu facemu comparatiune intre clerulu d'in alte tiere cu alu nostru.

Elementulu laicu a luat derulu tota autoritatea. Candu vedemu ca sunt 1400 comune fara preoti, candu avemu 700 de seminaristi cu scopu d'a se face preoti, atunci n'aveti de catu se desfiintiatu si protu si seminaru. Amu luat chiriarhulu tote autoritatea si astu-feiu elu mu mai e responsabil de nici una neorenduia in cleru. Voiu se se redé autoritatea chiriarhulu, se i-se dde atributiunile de mai nainte, spre a-i poté cere si responsabilitatea.

D. V. Pogoru aréta ca a luat cuventulu spre a combate proiectulu senatului. Cu prosaicele cuvinte ale d-lui Tellu si cu metafisicele disertatiuni ale d-lui G. Brateanu s'a perdutu firulu discussiunii, dgenerandu in personalitati. D. G. Brateanu nu s'a silitu se studie profundu acesta cestiune, ca-ci aru fi vediatu ca sufagiulu universale d'in Francia de asta-di a fostu prim'a institutiune a besericeii: primii clerici se aclamau de poporu. Elctiunea s'a pastratu in beseric'a oriantele si beseric'a acésta a remasu in sinulu poporului, pe candu cea occidentala a devinitu absolutista si ne-a condusu la iesuitismu. Vrea d. G. Brateanu se mergemu la iesuitismu, se facemu unu stan in statu, ca mai tardiu se fimu siliti a face legi ca Prusi'a, in contra besericeii? Atunei amu perde tota sev'a nstra nationale si beserica nostra s'ar departá de principiile liberale, republicane, d'a esi d'in sinulu poporulu.

D. G. Brateanu a disu, ca cei ce nu credu in beserica nu suni morali. In numele seclui actualu si in acesta camera romana protesta in contra acéstei teorie, ca-ci Renan, Proudhon si Straus pentru d-sasunt omeni morali.

Se dice ca cestiunea besericeii este una cestiune internationale. Daca amu deschid unu dictionaru, amu vedé semnificatiunea cuventulu i n t e r n a t i o n a l e. Patriarchulu inse, prin personalitatea sa, nu constituie una natiue, pentru ca pretensiunile sale neiremeiate se dde locu la una cestiune internationale (aplause).

D. Pogoru termina dicendu, ca patriarchulu se pote separá ori-cá-u, de si dorimu c bunele relatiuni se existe intre biseric'i, inse nu-i potemu admite una autoritate care nu e basata pe nimicu.

D. M. Cogalniceanu, raportore, aréta ca raportulu d-sale nu contine nã unu cuventu de natura a escitá mani'a d-lui Tellu. Raportulu d-sale e unu plagiatu: nu contine ideele d-sale persone, ci ale colegulu seu d. Costa-Foru, rectore alu universitatii d'in Bucuresci, care — pe candu era senatore — combata pe d. Tellu. Cu vorbele d-lui Costa-Foru va respuunde d-lu Tellu, prin urmare denigrarea ce i-a aruncatu d. Tellu presce pe colegulu seu de adi d. Costa-Foru. In totu-do-u'a domnulu, suveranulu tieriei a avutu dreptulu a numi chirichi, éru nu alta autoritate straina.

La 1864 era colegu cu d. N. retulescu care, ca ministru de culte, a propusu legea mea de la 1864 pentru alegerea mitropolitiloru si episcopulu. Domnulu i-a datu parol'a sa de principe, ca nu-lu va nstringe se i-o supuna sanctiunii, inse s'o sestiena spre a se votá ca una amenintiere in contra pretensiuniloru ivite u ocaziunea secularisarii monastiriloru. Partea politica a lui d'in 1864: éta ceea ce a sustienutu d. Michailu Cogalniceanu, éru catu despre propunerea ei acésta privesce pe d. I. Cretulescu.

Somezu — dice d. Cogalniceanu — somezu, in numele adeverului, pe d. N. Cretulescu se clare acésta, s'aléga intre d. Tellu, colegulu d-sale de a si intro mine, colegulu si presiedintele d-sale de la 14.

Éta ceea ce amu facutu eu.

Vorbesce inse d. Tellu de asecint'a si dice ca eu mi-amu schimbata principiile? Nu edeamu ca nisce omeni bebrani ca noi se ofere spectacululu nostru asemenea personalitati. Nu-i voiu respuunde darad-lui Tellu in privintia neconsecintiei, ca-ci daca amu intranitu. n'amu cadiatu si eu in dog'a copilariei.

In comitatulu delegatiloru, adu s'a luat in desba-

tere acésta cestiune, d. Tellu a venit se sustiena proiectulu votatu de senatu, si indata ce-a vediatu ca articulu I. se modifica, si-a luat peleria si-a plecatu. Cum dar' dice, ca a aderatu la modificările comitatului?

D. Tellu dice se nu ne uitamu la alta tiere. Dar' de ce d-sa nu urméza asiá? Ce ceremu noi libertonii séu liberalii? Ceea ce a facutu acésta tiere de seculi, de la Stefanu si Mircea, ba chiaru sub domni straini.

Se dice, ca e cestiune internationale. Dar' in cestiuni de consciintia, cum e acésta, nu pote fi vorba de intervenirea nimenui. Pentru ca copilulu meu s'a botezatu de mitropolitulu d'in Iasi, pentru ca fet'a mea s'a cununatu de d'insulu, pote ore se intervina cine-va, dicendu ca e necanonicu mitropolitulu, ér' actele lui fara valore? Si d. Tellu, boiarulu conservatoru, dsa se vina a sustiené contrariulu, candu noi vremu se conservamu vechi'a traditiune? Me acusat' ca nu sum consecinte? Dar' eu n'amu fostu nici odata revolucionaru; amu facutu loviri de statu, dar' revolutiuni nu. N'amu disu ca armat'a a bine meritatu de la patria candu si-a calcatu juramentulu. Sum gat'a, daca d. Tellu voiesce, a ne face biografi'a unulu altui'a.

D. Tellu. Si eu sum gat'a.

D. Cogalniceanu. Nu ve multiamiti ca ati insultatu totu ce e professore si profesore in Moldova; ve legati acum si de deputatii d'in camera, intrandu in personalitati fara a fi provocatu. E vorb'a de alegerea prelatiloru? Insu-si domnulu Michailu Sturza, celu mai materiale, celu mai conservatore, celu mai religiosu, omulu epocii sale, insu-si elu refusa episcopiloru votulu in adunarea care alegea pre mitropolitulu tieriei.

Noi suntemu stapani pre consciintia nostra. Cine ne opresce se fimu calvini séu luterani, candu vomu vré? Potemu fi discipuli séu ai lui Renan séu a lui Proudhon, fara ca poterile straine se puna tunurile in noi.

D. Tellu a declarat in comitatulu delegatiloru ca, daca nu i-se primesce art. I, proiectulu seu e schimbatu si nu adera. Atunci a plecatu, luandu-si peleria, dicendu ca sustiene numai proiectulu votatu de senatu. Noi inse tocmu acésta combatemu: proiectulu senatului, care rupe cu traditiunea.

Apoi d. Cogalniceanu citeste cuvintele dlui G. Costa-Foru pronunciate in senatu, cu ocaziunea desbaterii acéstei cestiuni, candu respundea parintelui Scribanu, cuvinte d'in cari resulta ca d. Costa-Foru se pronuncia in contra propuneriloru dlui Tellu prin chiaru argumentele espuse in raportulu dsale. Apoi adauge: Eta ceea ce i respuunde dlui Tellu colegulu seu de adi d. Costa-Foru.

Pentru ce inse d. Tellu vré se scotemu la lumina trecutulu nostru? Vre se ni facemu biografi'a? Sum gat'a.

D. Tellu. Daca n'o faci, de ce mai vorbesci?

(Va urmá.)

VARIETATI.

*(Denumire.) Ministr. de finantie a numitu pre d. Nicolau Barbutiu, fostu collectoriu la vam'a d'in Panciov'a, de controlleriu la tribunalulu supremu de vama d'in Orsiov'a.

*(Starea colerei), dupa reortele oficiale, este urmatoria: In Bud'a s'au ivitu in 21. dec. 3, in 22. dec. 2, in 23. dec. 3 casuri; intre ostasii d'in Bud'a in 21. dec. nici unu, 22. dec. 2, 23. dec. 1 casu; in Pest'a in 21. dec. 10, in 22. dec. 12, in 23. dec. 9 casuri de colera.

*(Dieta Unguriei.) Conformu conclusului adusu in urm'a propunerii deputatulu Zsedényi, camer'a reprezentantiloru Ungariei a tienutu luni in 23. dec. una siedintia, in carea s'au publicata urmatoriele legi sanctionate de monarculu: Despre inarticularea conventiunii inchiata cu Portugali'a in privint'a comerciului si a navigatiunii; despre procurarea midilocelor necesarie pentru conducerea affaceriloru statulu in patriulu primu allu an. 1873; despre inchiarea imprumutulu de 54 milioane; despre organizarea capitalei; despre nou'a stabilire a contingentulu militariu, care cade a supra Ungariei in urm'a provincialisarii confiniloru militari; despre votarea contingentulu de recruti pre an. 1873; despre acoperirea statulu de pace a regimentelor de cavalleria, cari se intregescu in Ungari'a; despre inmultirea personalulu judecaterescu la tribunalulu comercialu si cambialu d'in Pest'a si in fine, despre tienerea si mai departe in vigore a normativelor referitorie la affacerile financiare si despre desfiintierea tribunalorulu financiaru superioare.

*(Processulu Rozsa Sándor.) Se pare ca Rozsa Sándor, vestitulu jafitoriu ungrescu, si-va fi inchiatu bravurele salle. In dillele trecute se fini puocessulu contra lui. D'in investigatiune se vede, ca elu n'a respinsu nici o accusa, si n'a negatu nici unu sacrilegiu ce i sa atribuitu lui, fiindu tote adeverate si fundate. Procurorulu de statu la condamnatu la morte prin streangu si pre collegii sei Veszelka etc. le cáto 20, 15 anni prinsore grea. Tribunalulu juratiloru inse a condamnatu pre Rozsa la prinsore grea pre vietia, si pre cei-lalti inca la cáte 20, etc. anni. Inse toti recusera contra acéstei pedepse nemeritate.

*(Alsati'a pentru unu opu.) Directorulu teatrulu reg. d'in Berolinu, a imbiatu pre Duma celu teneru, renumitulu literatoriu francescu cu 8000 talleri, pentru concessiunea d'a produce recentele seu opu dramaticu in

*) A se vedé nrlu trec. alu „Fed.“

teatrului d'in Berolinu. Duma se aratã gata a dá acãsta concessiune, pretinsa inse nu 8000 talleri ci provinciã rapita **A l s a t i a** dreptu onorariu.

Anunçiu.

Subscribulu mi-am deschisu

cancelariã advocatiale

in Bistritã nru lu casei 2 in piatiu vis-a-vis [facia] cu gimnasiulu langa edificiulu magistratului.

Processele incredintate le voi duce la indeplinire cu acuratetia, promptitudine si onestitate.

Bistritã's, in 20. decembrie, 1872.

Danila Lica,
advocatu provinciale.

Sciri electrice.

Romã's, 23. dec. In siedintia consistoriului, la care au participatu 22 de cardinali, pap'a a disu intre altele: „Beseric'a inca totu se persecuta, scopolu acestoru persecutiuni este d'a nimici beseric'a catolica. Aceste tendentii se manifesta in actele guvernului italianu, care a inrolatu si pre preuti la militia, a luat de la episcopi influintia asup'ra invetiamentului si a incarcatu bunurile beserice cu contributiuni grele; mai alessu inse prin proiectulu de lege despre corporatiunile religioase, presintatu camerei, care proiectu attaca greu dreptulu de proprietate alu beserici universale si care este o vatemare a dreptului apostolatului nostru. Facia de acestu proiectu, continuã pap'a, redicamu cuventulu innaintea vostra si a intregi beserice, si condamnãu fia care lege, care tinde la impucnarea sãu supprimerea familieloru religioase d'in Romã's sãu d'in provinciile invecinate.

Pap'a reimprospeta apoi urditorilor nimitulu proiectu pedepsele besericesci, pronunciate de beserica contr'a jafuitorilor drepturilor besericesci si continua astfelu: Dorerea despre loviturile aruncate a sup'ra besericei Italiei, se mai immultiesce forte prin crudele persecutiuni, a cãroru tinenta este beseric'a d'in imperiulu germanu, unde nisescu a o nimici nu numai prin violenã, ci si prin fortia bruta, pentru cã persone, cari neci nu se tienu de religiunea nostra si neci nu o cunosc, se incumeta a definiã dogme si drepturi ale beserice catolice. Acesti omeni mai adaugu la incumetarea lor si calumniarea si ridiculositatea si nu rosiescu, accusandu pre catolicii de provocatori persecutiuneloru, pentu cã nu voiescu a preferi legile si vointia tierrei santiteloru legi ale beserice.

Barbatii, cari conducu afacerile publice, fia convinsi, cã neci unulu d'intre supussii lor, nu se tienu asie tare cã cei catolici de cuvintele: a dá cesariulu ce sunt ale cesariulu, si a dá lui Ddiu, ce este a lui Ddiu. In unele parti alle Elvetiei se pare, cã inca pãrnescu pre acelle carãri, cã in Germania, facundu allusiune la intemplantintele d'in Geneva.

Mai departe, vorbindu despre Spania, pap'a dice, cã legea despre dotatiunea clerului este contraria concordatelor si dreptãtii.

Pap'a, in fine, provoca metropolitii, a adunã suffraganii lor pentru d'a se consultã cu ei despre luptã solidaria contra nedreptãtii. — Dupa acãsta allocutiune pap'a numi 11 episcopi, 6 pentu Italia 3 pentu Spania si 2 de alta nationalitate.

Bucuresci, 26. dec. Senatoriulu Desliu presintã in senatu una interpellatiune, referitoria la importantã cestiune a cãllilor ferrate. Discussiunea a sup'ra acestei interpellatiuni s'a defissu numai de cãtu pre siedintia de mane.

Romã's, 27. dec. La serbatorile craciunului pap'a primi felicitãrile unei parti a corpului diplomatecu. Se dice, cã ambasadorulu francesu de la curtea papala si-va dá dimissiunea, pentu cã guvernulu francesu aru fi demandatu officierilor de la nai'a de rebellu „Orinoque," a se presentã la an. nou si la assemene festivitãti nu nusei papei, ci si regelui Italiei.

Petru pole, 27. dec. Principele de coronã rua. suffere greu de tifusu.

Bucuresci, 27. dec. Guvernulu romanu tratadia directu cu Aten'a in afacerea de la Brailã. Complanarea differintieloru este imminente. Consululu grecescu functionedia degiã.

Bucuresci, 27. dec. Interpelatiunea senatoriulu Desliu, a provocatu in senatu una discussiune forte viua; mane se va continuã. — Municipalitatea Bucuresciloru decise a contrage un imprumutu de 8 millione amortisabile prin anuitãti de 1/2 annu, offertele sunt a se tramitte pãna in 22 ian. a. v.

Constantinian'a, 27. dec. Russia a secuestratu mai multe bunuri d'in Bessarabiã ale besericei santului momentu.

Burs'a de Vien'a de la 23. decembrie, 1872.

5% metall.	66.40	Londra	109.55
Imprum. nat.	70.30	Argintu	108.80
Sorti d'in 1860	101.75	Galbenu	5.19
Act. de banca	963.—	Napoleon'd'or	8.76.—
Act. inst. creu.	331.50		

Propriet., edit. si red. respundiet.: **ALES. ROMANU.**

Sifilitic'a si impotentia,

fia vechie sãu de curundu nascente,

se voru tratã dupa metodulu homeopaticu de Dr. I. Ernst, Pest'a, strad'a idoliloru (Göttergasse) nr. 6., etagiulu II., usia nr. 15., de la 2—5 ore dupa media-di.

Aceste morburu se trateza a dese ori in modulu celu mai usioru cu dose mari de iodu si argintu viu, si acãsta se face numai spre sjungerea unui resultatu momentanu. Patientii vindecãti in modulu acestu-a voru cadã mai curundu sãu mai tardu in morburile cele mai infricosiate, incãtu inca in aduncele betranetie voru avã, dorere, a suferi greu de consecutiile acestei tratãri usiore si superficiale. Scutu contr'a acestoru felii de pericle ofera metodulu de tratãre homeopaticu, caie, precum este cunoscutu, nu numai cã vindeca dorerile ceã mai invecitate, ci efectulu lui este asiã de binefacutoriu, incãtu nu lasa nice cea mai mica te-

mere de urmãri rele. Diet'a ce se va prescrie este simpla si usioru de tienu.

(6—12)

Eu Vilelmin'a Rix

dechiaru prin acãsta publice, cã eu, vedu'a dupa Dr. A. Rix, de 16 ani sum singur'a si unic'a producutoria aãdeveratei si nefalsificatei

Past'a Pompadour originala

fiindu cã numai eu singura cunosc secretulu preparatiunii Anunciandu deci prin acãsta, cã numitã Past'a Pompadour de acum incolo se pote afiã nefalsificata numai la locuintia mea, Vien'a, strad'a „grosse Mohrengasse" nr. 14 trept'a I., usia 62, admoniezu sã nu se cumpere la nime altulu acãsta pasta, fiindu cã de presente nu tienu neci unu depositu, si neci o filiala, si tote depositele de mai innainte le-am disolvatu pentru falsificãrile obvenite. Aãdeveratã Past'a Pompadour a mea, numitã Past'a Miraculoasa, nu si-va smintã neci candu efectulu; succesulu acestei Paste pentru faciã omului e prestu tota acceptarea si este uniculu medilocu garantatu spre grabnicã si sigurã alungare a toturoru sgrabuntieloru, pelagloru, cosiloru, bubitieloru si alu niceloru de pre faciã. Garantã intru atãta e de securã, in cãtu daca medicinu remane fãra effectu, banii se voru dá inderetru.

Una tegula de acãsta Pasta escelenta, d'impreuna cu instructiunea, costa 1 fl. 50 cr. — **Tramisu pe „Nachnahme."** Epistolele de procuratiune sunt de aã adresã cãtra Vilelmin'a Rix, Dr. Witwe, Vien'a, inã Stadt, Adlergasse nr. 12.; pentru placerea onoratiloru mei partitori, daca mi-voru incredintã unelo comisiuni mices despre diverse articuli, voi dispune cã sã se esecute fãra a cãputã vre-o proviziune.]

Adrese de multiamita nu se voru publicã.

[19—24]

Imbracamintea buna de ierna este si remane scutulu cellu mai bunu contra frigului.

Marfa pentru ierna,

d'in cea mai curata lana, carea, precum se scia, scutesce corpulu contra frigului carei temperaturi stricatioase, si pentru aceea este neapãratu necessaria pentru conservarea sanetãtii in tempulu celu aspru de toamna si de ierna.

Manusie

d'in cea mai buna materia de Buxking de lana anglesesca.

- 1 parechia pentu domni cr. 50, 70, 90.
- 1 " " captusite cr. 70, 90, fl. 1.20.
- 1 " " duplice, prea-finu tamburate fl. 1, 1.20, 1.40.
- 1 " " dame cr. 40, 60, 80.
- 1 " " captusite finu cr. 60, 80, fl. 1.
- 1 " " duplice, prea-finu tamburate cr. 80, fl. 1.20.
- 1 " " copii, dupa marime cr. 30, 40, 50.
- 1 " " captusite cr. 50, 60, 80.

Siaturi de calletoria si de alta natura, d'in lana curata, coloritul si desemnarile celle mai frumose.

- 1 bucata pentu domni cr. 70, 90, fl. 1.20, 1.50,
- 1 " " indouitu lungi fl. 1.20, 1.80, 2,
- 1 " " dame cr. 50, 60, 80, fl. 1, 1.20.
- 1 " " copii cr. 40, 60, 80.

Incalditor de pulsu, calitatea cea mai buna.

- 1 parechia pentu domni cr. 25, 40, 50.
- 1 " " dame cr. 25, 35, 45.
- 1 " " copii cr. 15, 25.

Corsete antare de bumbacu sãu lana curata.

Acesteasentescu pre omu iernã de ori-ce reire, pentru aceea sunt tare de recomandat.

- 1 bucata pentu domni cr. 90, fl. 1.20, 1.40.
- 1 " " calitate prea-fina fl. 1.50, 2, 2.50.
- 1 " " dame fl. 1.20, 1.40.
- 1 " " calitate prea-fina fl. 1.80, 2.50.
- 1 " " copii cr. 70, 85, fl. 1.
- 1 " " calitate pre-fina fl. 1.20, 1.50, 1.80.

Ismone sanitarie.

- 1 parechi pentu domni fl. 1, 1.50, 2.
- 1 " " prea-fine fl. 1.50, 2, 2.50.
- 1 " " dame fl. 1.20, 1.50, 2.

Corapi sanitari scurti si lungi d'in lana curata.

- 1 parech corapi scurti pentu domni cr. 30, 40, 50, 60.
- 1 " " lungi " dame cr. 70, 80, 90, fl. 1.
- 1 " " pentu copii cr. 25, 35, 45, 60.

Corapi de venatã lungi.

- 1 parech sorta innalta, calitate pre-buna fl. 1.30
- 1 " " dintre cei mai mari si mai buni fl. 1.60, 1.90.

Gulere pellerine pentru dame,

innalte, elegãnte, la intrãrea in baluri si la visite.

1 bucata fl. 2.50, 3.50, 4.50, 5.

Talpe la ghete (papuci),

acesta, cea se punu in ari-ce incaltãminte, tienu piciorulu sventatu si caldu, si astfelu d'in punctu de vedere altu sanetãtii sunt tare de recomandat.

- 1 parechia pentu dame cr. 25.
- 1 " " domni cr. 30.

Marfa aici indicata si offerita se pote capetã in asemenea calitate numai si numai la

A. FRIEDMANN, Vienn'a, Praterstrasse Nr. 26.

Cumperatorii cu redicãta capeta rabbatu.

[3—12]